

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bagamér Nagyközség Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	68
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	69
1. A HEP IT részletei	69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	69
Jövőképünk.....	70
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
3. Megvalósítás	82
3.1 A megvalósítás előkészítése	82
3.2 A megvalósítás folyamata	82
3.3 Monitoring és visszacsatolás	85
3.4 Nyilvánosság	85
3.6 Érvényesülés, módosítás	86
4. Elfogadás módja és dátuma	87

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Bagamér Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerű feltételeit. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet megfosztani. Magyarország biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem nyelv, vallás, politika vagy más vélemény nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési és egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül. Az Alaptörvény értelmében az emberek bármilyen hátrányos megkülönböztetése szigorúan szankcionálható.

Az egyéni bánásmód követelményeinek érvényesülése valamint az esélyegyenlőség előmozdítása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

Magyarországon kiugróan nagyok a területi különbségek, legyen szó akár a képzett munkaerő rendelkezésre állásáról, a **foglalkoztatottság és munkanélküliség** mértékéről, vagy a depriváltságot mérő mutatókról. Az egyes területi egységek kumulatív módon tartalmazzák a **különféle gazdasági, szociális, infrastrukturális hátrányokat**, melyek gyakran ugyanazokban a térségekben összpontosulnak, együttesen korlátozva az ott lakók életesélyeit. A **regionális különbségek** kedvezőtlen hatása tehát horizontálisan és összetett mechanizmusok révén érvényesül, így kezelése is **csak komplex, ágazatközi megközelítéssel, integrált megoldások** keresésével és adaptálásával valósulhat meg sikeresen.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az **esélyegyenlőség** iránti igény, valamint annak elősegítése azon tények felismerésén alapul, miszerint a különböző társadalmi csoportok, és azok tagjai vagyoni, családi, gazdasági helyzetük szerint jelentősen különböznek egymástól, és ez a különbség kihat mindennapjaikra: aki **hátrányosabb helyzetben** van, annak kisebb az esélye a **továbbtanulásra, a szakképzettség** elérésére, a **munkához jutásra, a magasabb fizetésre, a magasabb társadalmi státusz és presztízs** elérésére. A hátrányos helyzetű csoportnak az említettek eléréséhez szükséges képességeik, adottságaik, ám lehetőségük, esélyük alig vagy számottevően kevesebb van.

A jogszabály értelmében helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és az idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét.

Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programot összehangolja a település Gazdasági Programjával, Településrendezési eszközeivel (Helyi Építési Szabályzat), Település Szerkezeti Terv), valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetésével.

Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Bagamér alapvető jellemzői

Elhelyezkedés, természetes és épített környezeti adottságok

Bagamér Hajdú-Bihar megye észak-keleti részén, Debrecentől 31 km-re, két kisváros - Vámospércs és Létavértes – között fekszik a magyar-román határ mellett. A települést közúton lehet megközelíteni; a 4809-es számú útról Létavértes felől, vagy a 4806-os útról Vámospércs irányából. Vasútállomással nem rendelkezik a település, vasúton a Bagamértól 11 km-re fekvő Vámospércsig lehet eljutni. Debrecenbe közúton bármelyik irányból kb. 3/4 óra alatt juthatunk el.

A nagyközség az Érmellék nevű kistáj északi részén fekszik, amelyre a homokos lösszel fedett hordalékkúp síkság jellemző. Bagamér az érmelléki síkság és a dombos, erdős Nyírség határán fekszik. A talajra jellemzőbb a jó termőképességű mészlepedékes csernozjom. A település északnyugati részén egy 1839 hektárnyi erdőszeg található, amely a közeli érmelléki hegyekkel együtt érezteti a hatását a mérsékelt meleg-száraz éghajlatban. A község határa változatos képet mutat: jó termőképességű szántóföldek, lankás szőlőskertek és erdők jellemzik a táj sokszínűségét. A felszín napjainkra kiszáradt, míg 100-120 éve még folyóvizekkel behálózott, vizenyős rétekek tarkított, mocsaras táj jellemezte Bagamér határát.

Növényzetét tekintve a Tiszántúl (Crisicum) flórajárásába tartozik. A Hajdúsági Tájvédelmi Körzet egyik védett terület egysége a 12 km hosszan húzódó Kék-Kálló völgye a község északnyugati határában Nyírábrány és Létavértes között húzódik. A 300 hektárnyi völgyben őshonos, védett növényeket rejtő erdők, rétek, legelők találhatóak. A bagaméri Nagyerdő déli részéhez csatlakozó Takó-hegy különös védeltséget élvez, hiszen itt állnak az egykori nyírségi homokpusztai fehér nyaras utolsó fáinak.

Ezeknek a nyárfáknak a magassága egyenként eléri a 22 métert is. Kiemelkedő természeti értéket képvisel - Takó dülő nyárfáihoz hasonlóan - a rétaljai ezüst hársas vagy a Malomgát területén honos ritka lilás színű magyar kököröcsin, a homoki nőszirm, a turbánliliom. Az említett növényfajok közül akad olyan, amelyiknek Bagamér az egyetlen hazai termőhelye.

Védett természeti érték a Rákóczi u. 2. szám alatti iskola udvarán álló numídiái jegenyefenyő, amelynek természetes élőhelye Észak-Afrika.

/Forrás: www.bagamer.hu/

Bagamér története

Bagamér történelme több mint 700 évre nyúlik vissza. A települést a Gutkeled nemzetség telepítette. Az első írásos említése 1281-ből származik Bagomer néven. A váradi káptalan 1292-ben kelt határjáró oklevelében rögzítette a település nevét és határait a szomszédos falvak Álmosd, Serénd (Érselind) és a mára eltűnt Györgyegyháza irányába.

Györgyegyháza emlékét a középkori templomának elporladt téglái és a rétre vezető Györgyi út őrzi. Más írásos emlék szerint Álmosddal kirobbant összetűzése során az álmosdi jobbágyok 1292-ben lerombolták, majd felégették az akkori Bagamért.

A váradi káptalan birtoka lett a falu 1348-ban, melyet az 1552-es Bihar vármegyei összeírás 64 portájával jegyzett fel. Az 1570-es évek bagaméri népességére a török defterből (adórajstrom) következtethetünk. Ekkor 29 családfőjével, ugyanennyi házával és a templomával került a lajstromba.

A következő évtizedekben a falu kezdett elnéptelenedni, melyre a Bocskai István erdélyi fejedelem birtokaként nyilvántartott 11 portája utal. A Bocskai Istvánt követő fejedelmek folytatták a hajdúk kiváltságolásának szokását Bihar vármegyében. Ilyen adományozás nyomán emelkedett Bagamér a XVII. század elején a bihari „kishajdú” városok rangjára. Az ide telepített hajdúk 1611-ben nyerték el szabadságlevelüket.

1660 után a török és tatár pusztítások csaknem elnéptelénítették Bagamért. 1692-ben a török kiűzését követően készült összeírás alkalmával csupán 12 családot jegyeztek fel a faluban. Kincstári birtokként szerzett szabadságukban II. Rákóczi Ferenc fejedelem még kétszer megerősítette az itt lakókat, de 1716-ra ismét a váradi káptalan birtokába kerültek. Erre az időszakra tehető Bagamér lakosságának újratelepítése, amely valószínűsíthető, hogy a szomszédos megyék lakosságából történt. A mai lakosság jelentős részének ősei az ekkor betelepített jobbágygazdák voltak. 1772-ben ismét összeírták Bagamér lakosságát. Az urbális összeírás 120 telkes gazdát és 54 zsellért jegyzett fel az akkoriban már mezővárosi rangú Bagamérban.

1785-re – a II. József által elrendelt népszámlálás adatai szerint – Bagamér 223 házában már mintegy 1250 lakos élt. A mezőváros vezetősege a főbíróból, az albíróból valamint a tanácsosokból állt. Annak ellenére, hogy a többszöri újratelepítések következtében a lakosság jelentős része nem volt hajdú-származású, a lakosság folyamatosan harcot vívott a korábbi hajdú kiváltságok visszaszerzéséért.

1848-ban a jobbágyfelszabadítást követően megkezdődött a volt úrbéres gazdáknak a földesúrtól való elválása. Bagamér csaknem az 1945. évi földosztásig a váradi káptalan tulajdonában maradt.

A település 1882 és 1950 között Bihar vármegye érmihályfalvi, majd székelyhídi-nagylétai járásában volt nagyközség. A kor többi nagyközségéhez hasonlóan előjárósága főbíróból, törvénybíróból, községgazdából és esküdszékből állt.

A vezetőjegyző és a mellette dolgozó segédjegyző fokozatosan vált a megye és az állam képviselőjévé. 1950-ben került bevezetésre a tanácsrendszer, amely megváltoztatta a hagyományos paraszti önkormányzatokat, illetve azok maradványait.

Közigazgatási jogállását tekintve 1950-től önálló tanácsú község. Két külterületének - Gyulitag (3 km) és Külső-Liget (8 km) - egy része 1972-ben Nyírábrányhoz került. 1973-ban Álmosddal közösen a nagyközségi közös tanács székhelytelepülése lett. 1990 után maradt nagyközségi jogállása.

/Forrás: www.bagamer.hu/

Bagamér legfontosabb nevezetességei:

- I. világháborús emlékmű,
- II. világháborús emlékmű,
- III. Millenniumi emlékmű,
- IV. Református templom műemlék,

A település Tájházában megtalálhatók a közösségben korábban élők ereklyéi, eszközei. Cél, hogy további gyűjtőmunkával még teljesebb képet adjon az itt élők elődeiről, szokásairól, életmódjáról. A látnivalók közül kiemelkedő jelentősége van Bagamér 2 templomának és egy imaházának. Csodálatos látványt nyújt a községbe érkezőknek a református templom, mely egy dombszerű magaslaton áll. A templom impozáns, erődszerű megjelenésű, melynek egy része a XIV. században épült. 1877 és 1883 között újjá kellett építeni, miután villám csapott belé. A templom belseje egyszerű, puritán, melyet kiképzése, arányossága tesz értékessé. A XVII. és a XVIII. századból értékes úrasztali kelyhek és bortartó kannák maradtak fenn. Híres költőnk Csokonai Vitéz Mihály is járt Bagamérban – a református parókián – amikor testvére Csokonai József volt a falu uradalmi ispánja. Itt született 1802 decemberében a költő Éva napra című verse.

Közvetlenül a református templom szomszédságában áll az 1911-ben épített baptista imaház, mely a református templommal együtt meghatározó eleme a településképeknek.

A község másik temploma – a görögkatolikus templom – a Rákóczi utcán található, melyet 1852-54 között építettek újjá.

/Forrás: www.bagamer.hu/

Gazdaság

A település gazdaság szerkezetében a mezőgazdasági jelleg dominál. A termékeny talaj 2/5-e feketeföld. A mezőgazdaságban tevékenykedők jelentős hányada östermelőként, családi gazdálkodóként dolgozik. A községben a század eleje óta termesztik a tormát - ezt a növényt néhány éve hungaricumná nyilvánították - amely a lakosság legfontosabb megélhetési forrása volt egészen napjainkig. Jelenleg termesztése gazdaságtalanná vált. A gazdasági struktúrában bekövetkezett változások az évek során magukkal vonták a foglalkoztatási szerkezet átalakulását is. Az alábbiakban felsoroltak jelentik a legnagyobb problémát:

- alacsony foglalkoztatottság,
- munkanélküliség,
- népességfogyás,
- alacsony iskolázottsági szint,
- szociálisan hátrányos helyzet.

Demográfiai adatok

Bagamér népessége 1960-ig egyenletesen emelkedett, akkorra a lakosság száma 4017 fő volt. Ezt követően a helyi munkalehetőségek beszűkülése a mezőgazdaság területén tapasztalható erőszakos kollektivizálás és az infrastrukturális fejlesztések elmaradása következtében fokozatosan romló életszínvonal, a közösség népességmegtartó képességének romlását, a népesség elvándorlását idézte elő.

Komoly problémát jelent, hogy a térség **népességmegtartó ereje** folyamatosan gyengül. A **vándorlás** leginkább a fiatalokat, pályakezdőket érinti, de a munkahelyváltással járó költözések az idősebbek és a családok számára továbbra is komoly nehézségeket jelentenek. A fiatalok elvándorlása pedig tovább rontja az amúgy is kedvezőtlenebb helyzetben lévő **térségek kitörési esélyeit**. A Nyíradonyi járásra az elvándorlás a jellemző, a 2005-2015 évek viszonylatában szinte minden évben negatív előjelet mutat. Az elvándorlások azért következhetnek be, mert munkahely hiányában, nagyon sokan a közeli városokat, megyeszékhelyet választják a jobb megélhetés érdekében. A **munkahelyek hiánya** miatt nemcsak a fiatalok, hanem családok is elköltöznek községünkről.

A település teljes állandó lakossága a KSH adatai alapján (2021. évi adat) 2374 fő. Bagamér lakóinak 50,39 %-a nő, 49,61 %-a férfi ami kiegyensúlyozottnak mondható és megfelel a kistérségi átlagnak is. A halálozási adatok meghaladják az élve születések számát (2016.évtől és 2018. évtől eltekintve), a népmozgalmat tekintve az elvándorlás a jellemző így Bagamér lakossága folyamatosan csökken.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 525	bázis év
2017	2 512	99,49%
2018	2 498	99,44%
2019	2 468	98,80%
2020	2 399	97,20%
2021	2 374	98,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 272	1 292	2564	49,61%	50,39%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			105	4,10%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	248	259	507	9,67%	10,10%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	64	56	120	2,50%	2,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	765	684	1449	29,84%	26,68%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	68	69	137	2,65%	2,69%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	127	224	351	4,95%	8,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	338	538	62,83%
2017	339	520	65,19%
2018	347	529	65,60%
2019	351	507	69,23%
2020	341	476	71,64%
2021	340	481	70,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-2,77
2017	-5,96
2018	-7,58
2019	-11,28
2020	-21,37
2021	-7,54

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	2,38
2017	-0,40
2018	1,20
2019	-4,83
2020	-8,63
2021	-3,35

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2016-tól 2021-ig vizsgált időszak adatai alapján megállapítható hogy a településről való elvándorlás jellemző (4. számú táblázat) a lakosság korösszetétele kimondottan kedvezőnek értékelhető, a különböző korcsoportok kiegyensúlyozottan oszlanak meg, sőt nagyon kedvező a 14 éven aluli népesség aránya. Összevetve ezt a 65 év feletti állandó lakosok számával megállapítható, hogy a népességszerkezet fiatalos.(5. számú táblázat)

Közszolgáltatások számbavétele

A település infrastruktúrával ellátott, vezetékes ivóvízhálózata van, villamosenergia-és földgázellátása biztosított. A háztartási villamos energiafogyasztók száma alapján a villamos energia –ellátottság meghaladja a 99%-ot. A közvilágítás belterületi részeken teljeskörű, állapota korszerű. A települési hulladék kezelését, elszállítását 2017. október 1-től a Debreceni Hulladék Közszolgáltató Nonprofit Kft. látja el. A hulladékszállítás hetente egy, az elkülönítetten gyűjtött hulladék (papír, műanyag, fém) havonta egy alkalommal történik. A település kiépített szennyvízhálózattal rendelkezik. A szennyvíztisztító telep Bagamér település külterületén a 028/6 hrsz.-ú ingatlanon került kialakításra, a projekt 2015. október 2.-án a szennyvíztisztító telep hivatalos átadásával zárult.

Telefon, szélessávú internet elérés több szolgáltató által is biztosított. Műholdas tv hálózat működik. A környező települések helyközi autóbuszjárat igénybevételével érhető el.

Értékeink, küldetésünk

Küldetésünk az, hogy Bagamér olyan település legyen, ahol azon elsődleges alapelv érvényesül, hogy minden ember egyenlő. Célunk továbbá, hogy közvetlen és közvetett diszkrimináció, illetve hátrányos megkülönböztetés senkit se érjen, se faji, se etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi, életkor, családi állapot, fogyatékoság vagy más okból fakadóan. A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését. Fontos, hogy a jogok érvényesülését, a megfelelő képviseletet és az elismerést, embertársaink tiszteletben tartását minden fórumon, intézményben és a helyi munkáltatóknál is alapvető célul tűzzük ki.

Bagamér Nagyközség Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők) a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bagamér település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A Bagamér Nagyközség Önkormányzata öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program figyelembe veszi Bagamér Nagyközség Önkormányzatának azon dokumentumait melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására. Szem előtt tartja a település Költségvetési koncepcióját, gazdasági programját. A település rendelkezik településrendezési tervvel és helyi építési szabályzattal, melyek egyaránt a település környezetének fejlesztését célozzák meg.

A településen működő iskolának Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése és Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési terve van. Ugyanilyen dokumentumokkal rendelkezik az óvoda.

A HEP figyelembe veszi Bagamér Nagyközség Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

- Bagamér Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2022. (XI.07.) a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének részletes szabályairól szóló önkormányzati rendelete

Továbbá célja a hátrányos helyzetű, munkaképes aktív korú ellátott és ellátásban nem részesülő személyek és családjuk önfenntartó képességének megteremtése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A közfoglalkoztatási programok a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Nyíradonyi Járási Hivatallal, a Derecske-Létavérségi Kistérségi Társulással együttműködve valósul meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A felhasznált statisztikai adatok többnyire a TEIR adatbázisból, helyi önkormányzati adatokból, statisztikákból, a helyi nyilvántartásokból kerültek összegyűjtésre, figyelembe véve a helyi szakemberek, intézmények, civil szervezetek beszámolóit, tapasztalatait. Több helyen jelezve lett adathiány, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre. A különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A térség hátrányos helyzetű népességéhez azok tartoznak, akiknek nincs munkával szerzett jövedelmük, akik eltartásáról az állam gondoskodik. A hátrányos helyzet egyrészt öröklött, másrészt sokan rajtuk kívül álló okokból tartoznak abba. A hátrányos helyzetű népességből való kilépés útja, vagy a szociális ellátó rendszeren, vagy a munkahelyen keresztül vezet. Munkahelyért nagyon sokan, – sokkal többen, mint ahány munkahely van a térségben – állnak sorban.

A településen 2017.évben 634 járműre lett kivetve gépjármű adó, 211 db iparüzési adóbevallást nyújtottak be többségében mezőgazdasági östermelők, akiknek árbevétele átlépte a 600.000 Ft-os – mentességre jogosító- értékhatárt.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	38,53	54,90
2017	38,36	50,95
2018	38,46	46,65
2019	37,40	41,81
2020	38,89	45,40
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A munkavállalási lehetőség Bagamérban viszonylag korlátozott a közintézményeken kívül (iskola, óvoda, szeretetotthon) néhány nagyobb vállalkozás – Román Kft. – műanyag

termékek gyártása, Hungaro Torma Kft. – torma felvásárlása, értékesítése, Parmen Kft. – tormafelvásárlás. A foglalkoztatottak nagyobb része nem helyben, hanem Debrecenben és Vámospércsen a Vámosgép Gép- és Acélszerkezet gyártó Kft.- nél dolgozik. A munka nélkül maradtak jó része idény-jellegű munkát tud vállalni, ami tavasztól őszig, mint egy fél éven át nyújt megélhetési lehetőséget. 2016 évre vonatkozó adatok alapján 15 -64 év közötti népesség 19.62 %-a , 343 fő volt nyilvántartott álláskereső.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	21,32	18,26	19,79%
2017	19,63	18,49	19,06%
2018	18,12	19,21	18,67%
2019	11,15	20,02	15,59%
2020	5,80	8,36	7,08%
2021	14,86	18,84	16,85%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők összesen száma	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	347	335	322	262	119
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	22,00	29,00	15,00	23,00	12,00	19,00
	%	6,34%	8,66%	4,66%	8,78%	10,08%	6,74%
21-25 év (TS 038)	Fő	51,00	46,00	42,00	31,00	20,00	43,00
	%	14,70%	13,73%	13,04%	11,83%	16,81%	15,25%
26-30 év (TS 039)	Fő	34,00	31,00	35,00	30,00	7,00	23,00
	%	9,80%	9,25%	10,87%	11,45%	5,88%	8,16%
31-35 év (TS 040)	Fő	36,00	34,00	35,00	27,00	11,00	29,00
	%	10,37%	10,15%	10,87%	10,31%	9,24%	10,28%
36-40 év (TS 041)	Fő	39,00	30,00	24,00	23,00	9,00	32,00

	%	11,24%	8,96%	7,45%	8,78%	7,56%	11,35%
41-45 év (TS 042)	Fő	50,00	43,00	45,00	25,00	11,00	30,00
	%	14,41%	12,84%	13,98%	9,54%	9,24%	10,64%
46-50 év (TS 043)	Fő	48,00	43,00	46,00	32,00	11,00	34,00
	%	13,83%	12,84%	14,29%	12,21%	9,24%	12,06%
51-55 év (TS 044)	Fő	31,00	34,00	39,00	26,00	13,00	28,00
	%	8,93%	10,15%	12,11%	9,92%	10,92%	9,93%
56-60 év (TS 045)	Fő	28,00	29,00	25,00	28,00	11,00	19,00
	%	8,07%	8,66%	7,76%	10,69%	9,24%	6,74%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	16,00	16,00	17,00	14,00	25,00
	%	2,31%	4,78%	4,97%	6,49%	11,76%	8,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	59,65	46,86
2017	64,48	47,69
2018	77,33	52,61
2019	72,52	66,32
2020	60,50	59,72
2021	79,43	56,25

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása az alacsony iskolázottságuk jelentős túlsúlyát mutatja.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	347	87	25,07%	183	52,74%	77	22,19%
2017	335	82	24,48%	179	53,43%	74	22,09%
2018	322	68	21,12%	186	57,76%	68	21,12%
2019	262	42	16,03%	165	62,98%	55	20,99%
2020	119	11	9,24%	78	65,55%	30	25,21%
2021	282	57	20,21%	176	62,41%	49	17,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település súlyos problémája, hogy a lakosság közel 20-25%-a még az általános iskolát sem fejezte be, így tehát nem felel meg a foglalkoztathatóság, illetve a szakképzés alapvető feltételeinek sem. Alapvető szükséglet a humáninfrastruktúra olyan szintre fejlesztése ami már megalapozhatja a foglalkoztatást, illetve a szakirányú továbbképzést.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	5	152
2017	155	132
2018	137	82
2019	141	76
2020	266	130
2021	123	106

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

A településen kívül dolgozók a közeli és a távolabbi foglalkoztatási centrumok munkahelyeire autóval és autóbusszal juthatnak el. A járatok sűrűsége és annak elosztása nem megfelelő. Kerékpárút kiépítése még a közeli településekig sem valósult meg. Az autóbusz járatok sűrűsége javuló tendenciát mutat, a Volán Társaság az elmúlt években igyekezett figyelembe venni a lakosság igényeit. 2018-ban kerül felújításra a Bagamér Vámspércset összekötő 4806-os út 11 km hosszúságából 9 km felújításra kerül.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Bagamér átmenetet megkönnyítő programokkal nem rendelkeznek, legközelebb Vámspércsen és Debrecenben vehetnek részt a fiatalok különböző képzésekben.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	347	57
2017	335	57
2018	322	41
2019	262	44
2020	119	21
2021	282	28

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése. Legközelebbi felnőttképzési lehetőség Vámospércsen a Báthori István Közép-és Szakközépiskola Vámospércsi Tagintézményében van lehetőség. Többek között- az érettségi megszerzése mellett- például pénzügyi-számviteli ügyintézői, marketing- és reklám ügyintézői valamint gazdasági informatikus képesítések megszerzése lehetséges.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat a roma származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a Munkaügyi Központtal, a közfoglalkoztatási lehetőségek maximális kihasználásával igyekszik segíteni.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkaerő-piaci esélyegyenlőség azt jelenti, hogy mindenki számára hozzáférést kell biztosítani a munkához, szakképzéshez és az egyes foglalkozásokhoz.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének számos lehetősége van jelen mindennapjainkban. A Digitális Jólét Programnak köszönhetően településünkön biztosított az ismeretek megszerzése illetve a program jóvoltából digitális eszközök használata is.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az állami foglalkoztatási szerv az álláskeresőket és a munkáltatók részére is nyújt támogatásokat. Foglalkoztatást helyettesítő támogatást és egyéb más szociális támogatást egyre többen vesznek igénybe a településen. A rendszeres pénzellátásban részesülők száma évről évre emelkedik. Ennek oka a szakképzettség hiánya, alacsony iskolai végzettség, helyben kevés a munkalehetőség. A vidékieket az utazási illetve szállási költségek miatt a munkáltatók nem szívesen alkalmazzák. A lakás fenntartásához, a számlák kiegyenlítéséhez a lakásfenntartási támogatást kérelmezők száma növekedő tendenciát mutat.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	347	21,04%	18	5,19%
2017	335	20,27%	10	2,99%
2018	322	19,85%	15	4,66%
2019	262	16,27%	27	10,31%
2020	119	7,52%	17	14,29%
2021	282	18,16%	27	9,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.2. számú táblázatból megállapítható hogy a szociális támogatásban részesülők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők és az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma csökken.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	240	69,16%	n.a.	-	258	74,35%
2017	229	68,36%	249	74,42%	239	71,34%
2018	238	73,91%	288	89,55%	253	78,57%
2019	163	62,21%	255	97,22%	190	72,52%
2020	68	57,14%	167	140,03%	85	71,43%
2021	170	60,28%	162	57,54%	197	69,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	22
2018	22
2019	21
2020	18
2021	16

Forrás: TeIR, KSH

A 3.3.3. számú táblázatból megállapítható hogy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők, száma csökken.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	971	1	1,03	66,74	52,01	90,94
2017	971	0	0,00	66,74	52,83	90,94
2018	971	1	1,03	66,74	53,24	86,30
2019	971	0	0,00	66,74	59,01	85,89
2020	971	0	0,00	66,74	62,82	84,65
2021	971	0	0,00	66,74	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A település összesen 2 bérlakással rendelkezik, melyek üresek.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány *opcionális (önkormányzati adatok)*

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	971	0	2	0	5	0	0
2017	971	0	2	0	5	0	0
2018	971	0	2	0	5	0	0
2019	971	0	2	0	5	0	0
2020	971	0	2	0	5	0	0
2021	971	0	2	0	5	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat 5 szociális lakást tart fent, melyekben mélyszegénységben élők laknak.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat ilyen ingatlannal nem rendelkezik.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	34	34
2018	21	21
2019	22	22
2020	738	738
2021	1555	1 555

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottság tekintetében az Önkormányzat kevés adattal rendelkezik. 2017-ben a helyi vízszolgáltató beszámoló alapján 34 ingatlanál került sor vízszűkítésre közüzemi díjtarozás miatt komoly problémát jelent az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő, vagy alacsony jövedelmű idős vagy több gyermekes családok esetében. Jelentősen megnövekedett az eladósodott családok száma 2020-ban a COVID-19 vírus miatt bekövetkezett gazdasági válság miatt, s ez a célcsoport vált leginkább veszélyeztetetté a lakásuk elvesztése vagy fizetés hiányában a közműszolgáltatások kikapcsolása miatt.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közműszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen élők számára az alapvető közműszolgáltatások (villany, víz, szemétszállítás) elérhetők, közlekedéshez való hozzáférésük megoldott. (megfelelő számú buszmegállók)

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Adatkérésünkre a 2011-es népszámlálás adatai alapján a KSH elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás a 314/2012 (XI.08.) Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutatók alapján történt. A kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. A szemléltetéshez két kartogram készült, amely jelzi, hogy a településen belül mely területek felelnek meg a szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület kritériumának.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregátumok kiterjedtségét a kartogramok mutatják be. A település dél-keleti része az, amely nagyobb terjedelemben még nem képez szegregátumot. A szegregátumokról összességében elmondhatóak, hogy jól megközelíthetőek, a lakások állapota és közművel való ellátottsága változó, az összkomfortostól a komfort nélküli lakásig minden megtalálható. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége egyaránt adott minden szegregátumban élő személynek. Az érintett ingatlanok környezeti jellemzői változóak, de mégis a jövőt illetően negatív tendenciát mutat

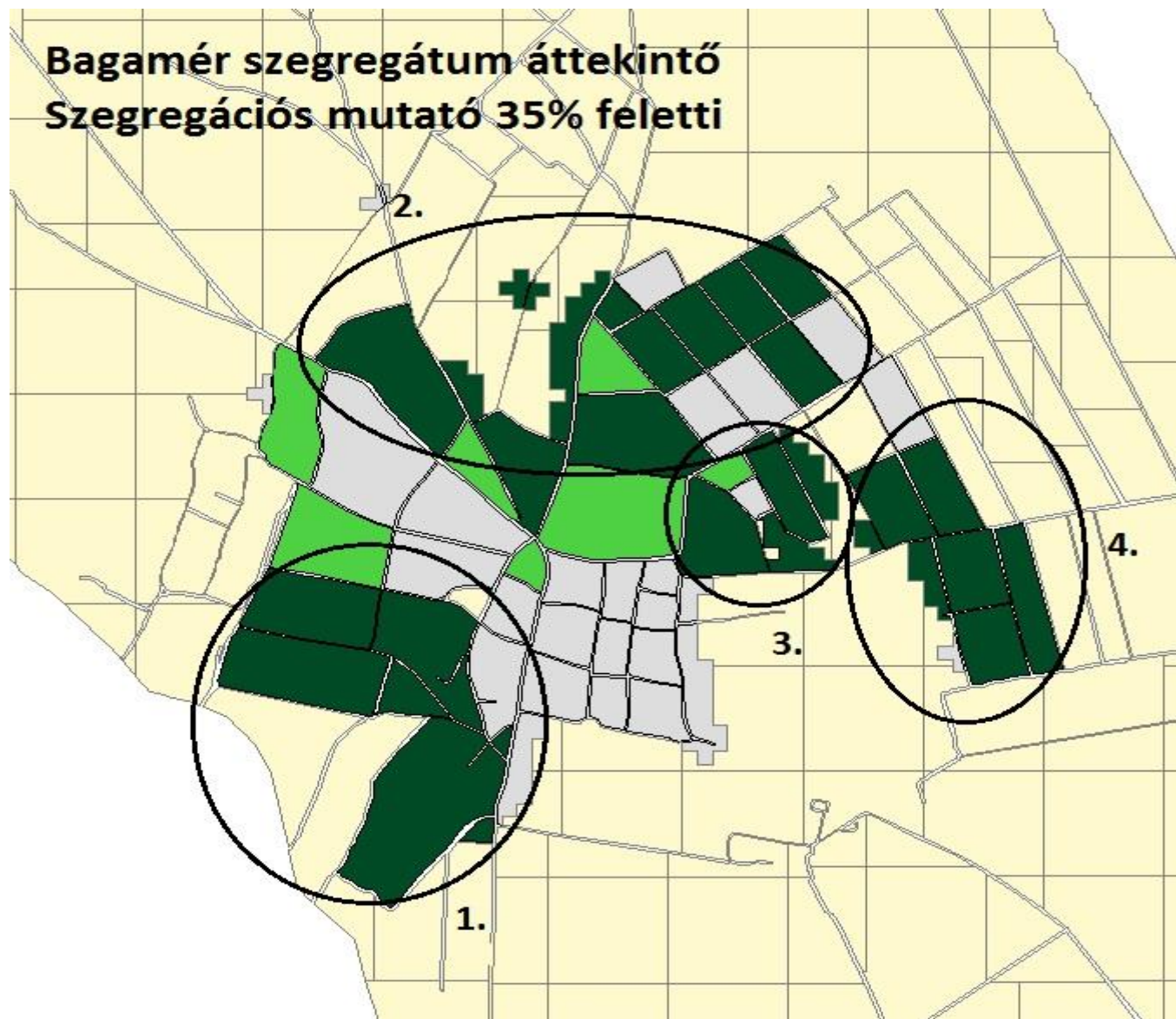
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Bagamér községben lévő szegregátumok lakóiról elmondható, hogy többségük munkanélküli vagy gyermekét otthon nevelő szülő. A itt élő gyermekek többnyire hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

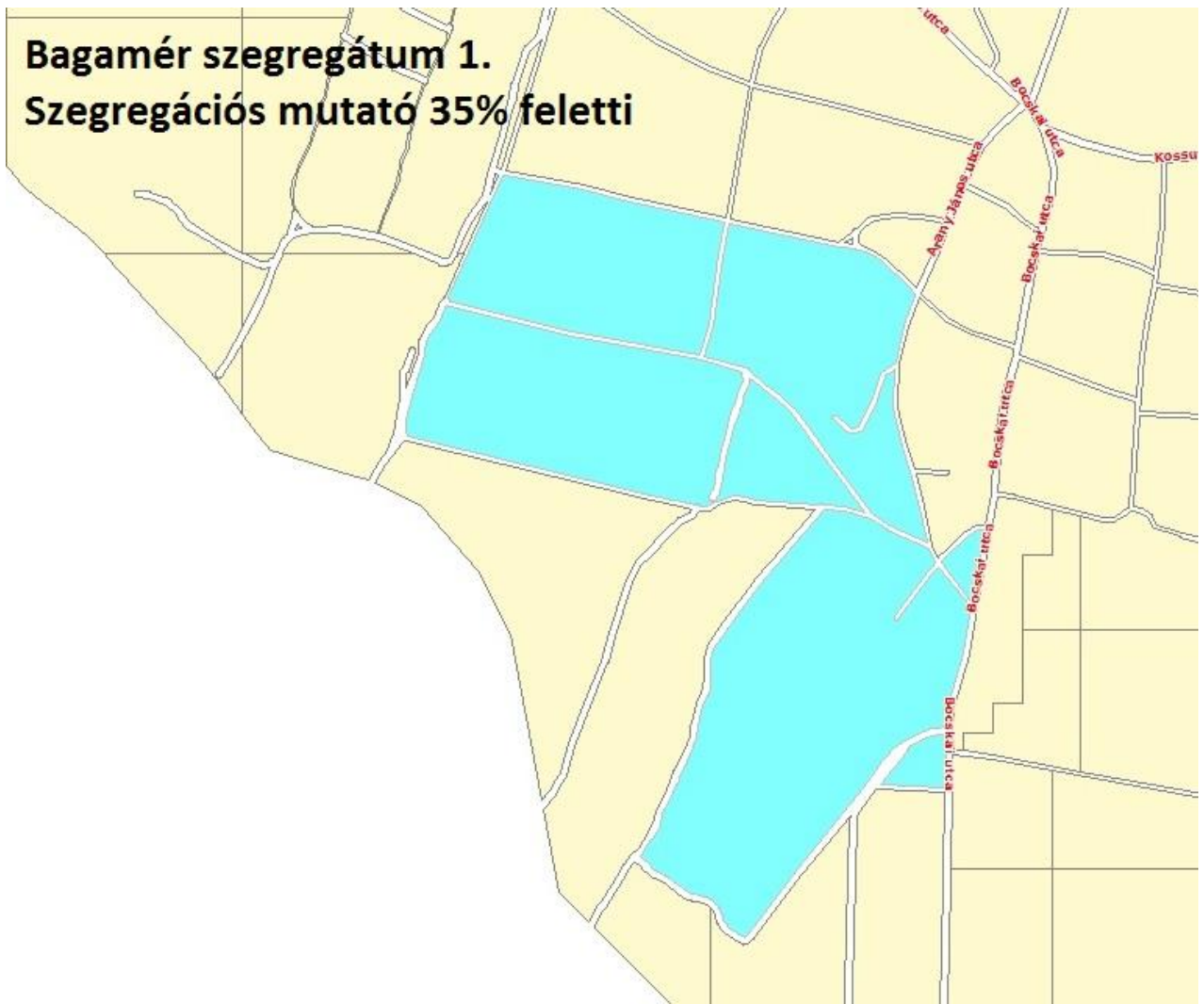
Megfigyelhető, hogy a település vonatkozásában főként a szegregátumokban élők száma növekszik. A szegregátumon kívüli lakosok száma pedig csökken, ennek oka főleg a migráció és az elhalálózás. Kevés a lehetősége egy szegregátumban élőknek, hogy szegregátumon kívüli ingatlan vásároljon, főleg az anyagi okok miatt.

Az egyik áttekintő kartogramon a szegregációs mutató 35 %, illetve afeletti értéket vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30-34 %, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak.

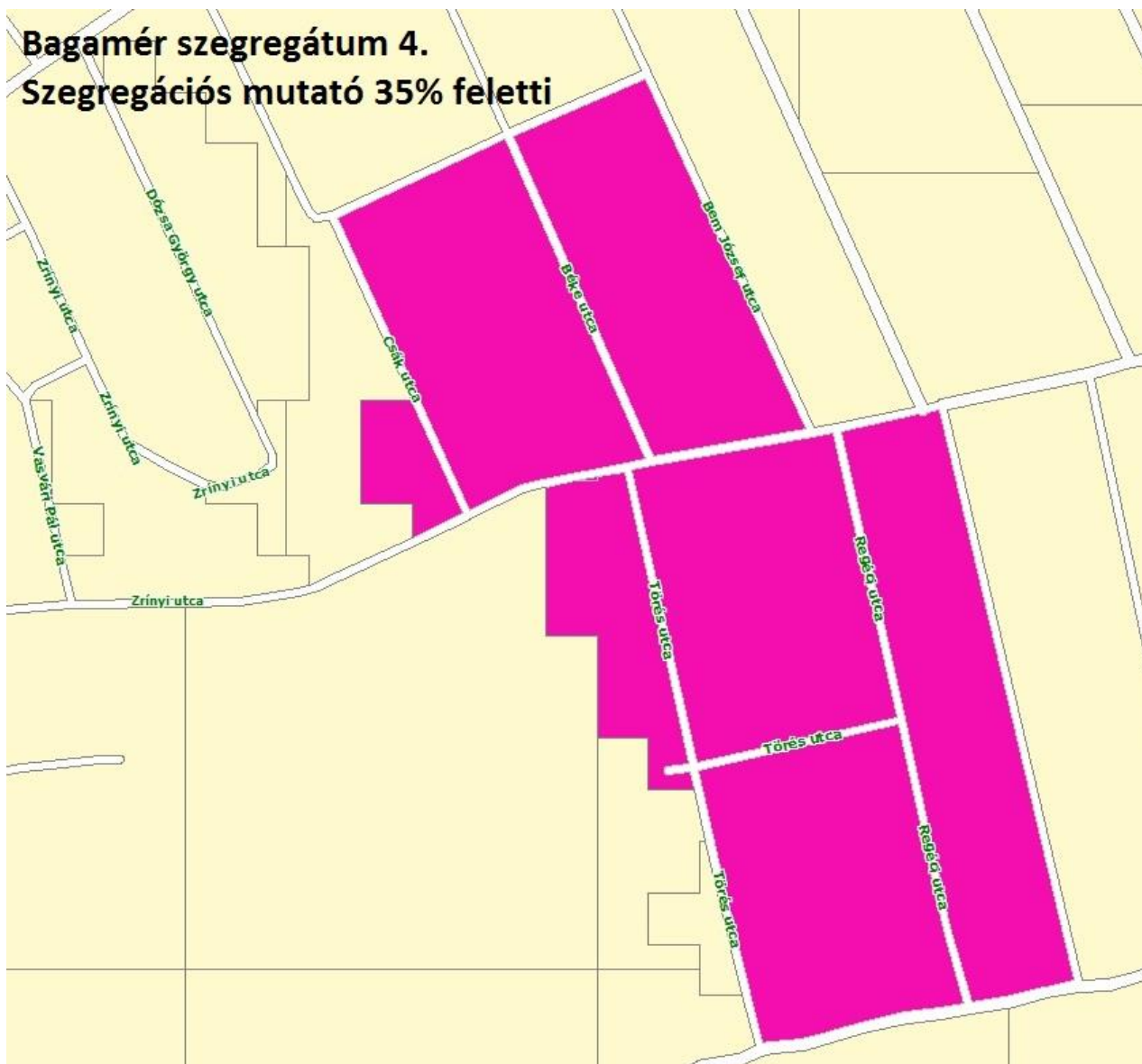

Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29 % = szürke, 30-34 % = világoszöld, 35-100 % = sötétzöld.

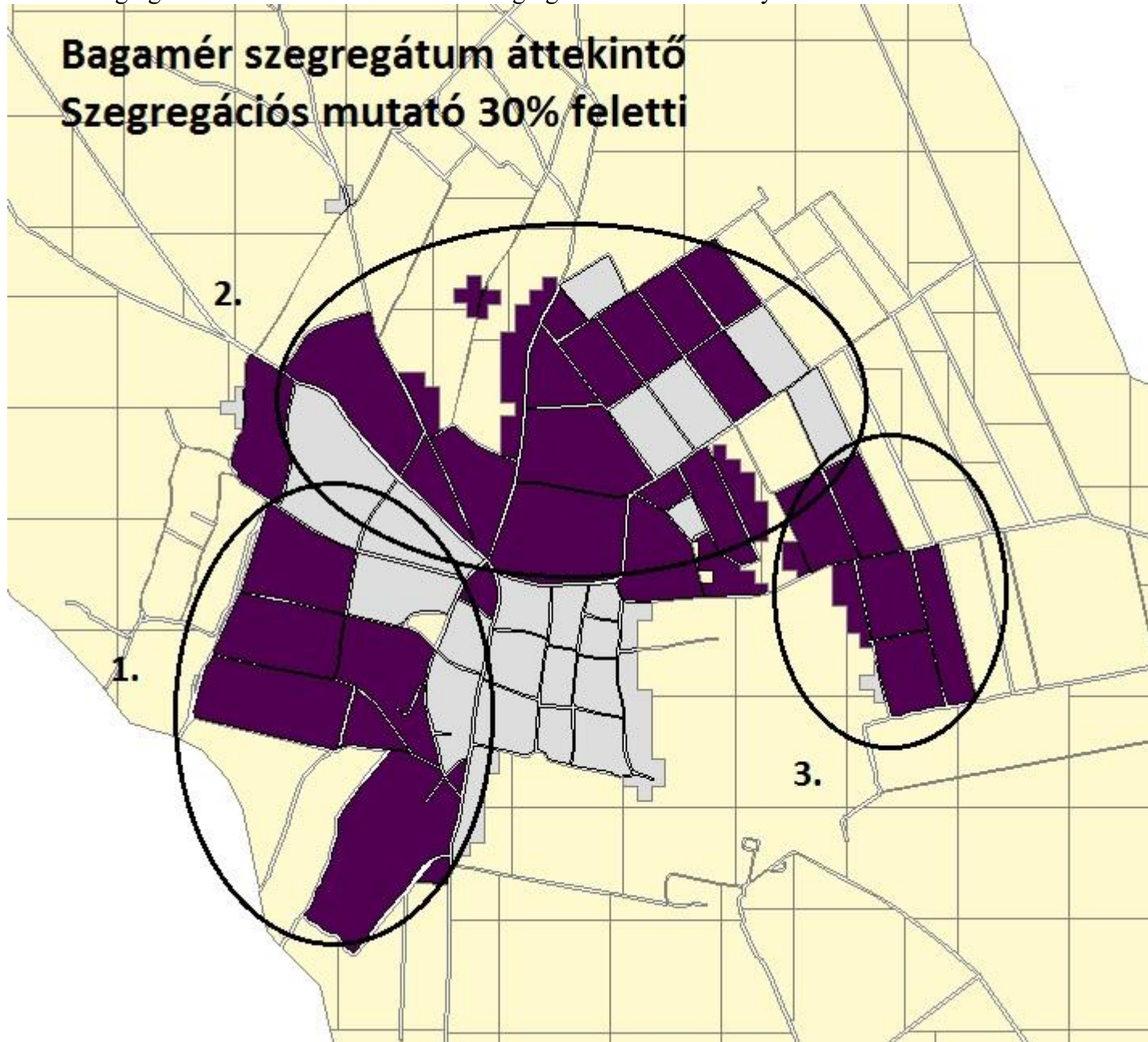
**Bagamér szegregátum 1.
Szegregációs mutató 35% feletti**

**Bagamér szegregátum 4.
Szegregációs mutató 35% feletti**

A másik áttekintő kartogram a szegregációs mutató 30 %-os határértéke mellett együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket.

Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29 % = szürke, 30-100 % = lila

A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg. A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás része:

- házi orvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- iskolai -egészségügyi ellátás.

Házi gyermekorvosi ellátás nem működik községünkben. A községben egy házi orvos praktizál, két védőnő áll alkalmazásban és egy gyógyszertár működik, illetve a fogorvosi alapellátás is megoldott. Kórházi ellátásra csak Debrecenben, de járó beteg és nappali kórházi ellátásra 2011 őszétől Létavértesen Érmellék Egészségcentrumban (LÉT.A.MED Létavértesi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság) is van lehetőség. A házi orvosi praxishoz 2389 fős beteglétszám tartozik gyerek és felnőtt betegkártyával. Szakdolgozói létszám 1 fő. Az éves betegforgalom meghaladja a 15 ezres betegszámot. Az iskola-egészségügyi feladatokat szintén a házi orvos látja el, főként az orvosi rendelőben. A helyzetelemzés során készített adattáblából megállapítható, hogy az egészségügyi helyzet mutatói közül nagyon kevés az, amelyről pontos információval nyilvántartással rendelkezik a település. Az egészségügyi helyzet mutatói közül a fogyatékkal élőkre és a roma népességre vonatkozó adatok egyáltalán nem állnak rendelkezésre.

Az Egészségház felújítása 2014. októberben fejeződött be.

A Bagamér, Kossuth u. 12. szám alatti épület Egészségház, funkciója és kialakítása változatlan maradt, a belső burkolatok részlegesen felújításra kerültek, valamint egy lift került beépítésre a két váróhelyiség közé. Terhes torna szoba, rákszűrő helyiség, akadálymentesített mosdó és vetkőző kerültek kialakításra, az épület külső hőszigetelést kapott, a nyílászárókat kicserélték. Elektromos energia előállítására szolgáló napcella került a tetőre, a melegvíz hálózathoz egy puffer tartály került beépítésre, a vizesblokkok megújultak, valamint a jobb megközelíthetőség érdekében több parkolóhely, új rámpa és lépcső készült, továbbá új orvosi eszközök kerültek beszerzésére.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	320	27,12
2018	1	0	0	1	242	28,27
2019	1	0	0	1	226	22,39
2020	1	0	0	1	140	22,27
2021	1	0	0	1	128	18,56

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az óvodás korú gyermeknél hallási és szemészeti szűrővizsgálatokat a védőnő végzi. Oktatási intézményben végzett védőnői munka: páros évfolyamok védőnői szűrése, orvosi vizsgálaton való részvétel, tisztasági vizsgálat, kampányoltások szervezése, igény esetén foglalkozások tartása. A helyi fogorvosi rendelőben fogászati szűrésen vesznek részt. Prevenció jellegű programok az általános iskolában: egészségügyi felvilágosítás, életviteli, életmód tanácsadás, dropprevenció (5.-8. osztály), pszichológiai tanácsadás (6.-8. osztály lányok), önismereti tréning (8. osztály), pályaorientáció (7.-8. osztály)

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Rehabilitációs ellátásra legközelebb csak Debrecenben van lehetőség.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben nagy figyelmet fordítunk az egészséges táplálkozásra, ami megjelenik a mindennapi étrend összeállításban. Az iskolai tej- és gyümölcsprogram keretében minden gyermek naponta tejterméket és gyümölcsöt fogyaszthat.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Iskolában a mindennapos testnevelés megvalósult, a fiúk elsősorban fociznak, lányok kézilabdáznak, valamint lehetőség szerint, idényszerűen a Létavértesi uszodában úszás-oktatásra is sor kerül. A tanulók Körzeti diákolimpián, versenyeken és különböző megmérettetéseken vesznek részt. Nagyon nagy népszerűségnek örvend a táncoktatás is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat a helyben működő Bagaméri Szociális Alapszolgáltatási Központ. Az elmúlt évek forgalmi mutatói azt jelzik, hogy egyre többen veszik igénybe az intézmény szolgáltatásait.

A szolgáltatási igénybe vevők hozott problémái pl.: életviteli, családi-kapcsolati, családon belüli bántalmazás, lelki-mentális, gyermeknevelési, anyagi, gyermeknevelési, egyéb.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Kimondottan a település nem nyújt ilyen jellegű szolgáltatást, de a családsegítésen belül igénybe vehető ilyen jellegű segítségnyújtás. A közoktatási intézményünk (általános iskola) szintén szervez ilyen jellegű tájékoztatást tanulói részére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Népkonyha jelenleg nem működik a településen.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

- A közös megemlékezések márc. 15-én és október 23-án,
- évek óta megrendezésre kerülő falunap,
- iskola és a szülői munkaközösség közös szervezésében szülők nevelők bálja,
- vállalkozók” támogatók” találkozója,
- képviselők, hivatali dolgozók, bevonásával idősbarát karácsony,
- lakossági fórumok, meghallgatások,
- bagaméri hagyományőrző kör,
- Kékkállóvölgyi epergyöngyikék népi táncsoport előadásai és az iskolások művészeti záróvizsgája, tormafesztivál, családi sportdélután – szülők – gyerekek sportvetélkedése, teszik színesebbé és változatosabbá a lakosság mindennapi életét.

Bagaméri Roma Hagyományőrző Kulturális Egyesület 2022.

Bagaméri Hagymányórzók 2022.

Falunap

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	2 073	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen élő roma származásúak számának és arányának tekintetében a valóságot pontosan tükröző adatok nem állnak rendelkezésre. A roma társadalmi beilleszkedés nagymértékben függ iskolázottsági szintjüktől. Az érintett populáció iskolázottsági hátrányainak számos oka van: a roma gyerekek családi szocializációja, a roma és a többségi társadalom – család által közvetített kulturális mintáinak különbözősége; nyelvi hátrányok; a roma népesség szociális helyzete; területi elhelyezkedése, hátrányos megkülönböztetés. A roma társadalom a mindennapi élet során, hivatalos ügyintézés alkalmával – iskolázottsági, szocializációs hátrányai következtében is számos akadályba ütközik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Gyermejköltségi és Családsegítő Szolgálatsegítő munkatársainak közreműködésével és a lakosság bevonásával ruhák, cipők gyűjtésére és kiosztására került sor rászorultsági alapon. Aktívan részt vesznek adományok gyűjtésében, a Vöröskereszt és az Európai Unió élelmiszer-somagjainak a rászorultakhoz való eljuttatásában.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs nemzetiségű sokszínűség a településen, ezért nem rendelkezünk olyan jellegű programokkal, amelyek kimondottan a nemzetiségek részére szólnak.

e) helyi lakossági önszerveződések.

- Bagaméri Polgárőrség Egyesülete
- Bagaméri Hagyományörző Közösség
- Bagaméri Iskoláért Közalapítvány
- Bagamér Útjaiért és Köztereiért Közalapítvány

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Bagamér Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat törekszik a helyi roma lakossággal való kapcsolattartásra. A költségvetés függvényében minden évben megrendezésre kerül a Roma-nap. A települési önkormányzat törekszik a jó kapcsolat fenntartására a nemzetiségi önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem rendelkezünk az élethelyzetükkel kapcsolatosan pontos, részletes adatokkal, helyzetelemzéshez nincs elegendő adat	adatgyűjtés a leginkább fejlesztésre szoruló terület meghatározására

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekvédelem intézményrendszere gyermekjóléti alap – és gyermekvédelmi szakellátásokra osztható fel, melyből az önkormányzati törvény alapján a települési önkormányzatok feladatkörébe a gyermekjóléti alapellátások tartoznak. A gyermekjóléti ellátásoknak hármas célkitűzése: a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése és családban történő nevelkedésének elősegítése.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 272	1 292	2564	49,61%	50,39%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			105	4,10%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	248	259	507	9,67%	10,10%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	64	56	120	2,50%	2,18%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működését az 1993. évi III. tv, mely a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szól, az 1/2000 (I.7.) SzCSM rendelet, valamint a helyi szociális rendelet, valamint az 1997. évi XXXI. tv.- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, a többször módosított 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet – a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szabályozzák. A családsegítők feladatait a munkaköri leírások tartalmazzák. A családsegítők a feladataikat az Etikai Kódexben foglaltak alapján, valamint az adatvédelmi törvény betartásával végzik.

Az intézmény fenntartója: Bagamér Nagyközség Önkormányzata.
A vezetői feladatokat az intézményvezető látja el.
Dolgozói létszám: 2 fő (2 családsegítő)

A családok az anyagi, valamint a foglalkoztatási nehézségek miatt egyre reménytelenebbnek látják a kiutat helyzetükből, mentálisan leterheltek. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a segítő beszélgetésre. A családgondozás során folyamatos az álláslehetőségek figyelemmel kísérése is, továbbá az anyagi nehézség csökkentésére alternatíva keresése, az ügyintézkésekben való segítségnyújtás.

A szociális szakember alapvető feladata, az elemi ismeretekkel rendelkező ügyfelek eligazodásának segítése ebben a bonyolult világban, egyszerű, közérthető tájékoztatással. Célunk, hogy a kliens ne futamodjon meg a számára túl nehéznek tűnő mindennapos problémák elől, hanem merje és tudja a segítségünket kérni gondjai megoldásában. A támogatások igényléséhez rendelkezünk megfelelő nyomtatványokkal, és azok kitöltésében is segítséget tudunk nyújtani. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a fenti ellátások változásait, az információnyújtás naprakészsége. Nagyon fontos, hogy a hozzánk fordulóknak megfelelő tájékoztatást tudjunk nyújtani a gyermekvédelmi, szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátásokhoz való hozzájutás módjáról.

A családgondozás mellett az egyszeri esetek száma is évről – évre növekszik. Ezen családok/személyek esetén egyszeri találkozás elegendő, a nehézség, probléma megoldása érdekében.

Az intézmény szakmai kapcsolat rendszere:

A 15/1998. NM rendelet 9.§ alapján a család-és gyermekjóléti szolgálat veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszert működtet. **Az intézmény szakmai kapcsolat rendszere:**

Napi kapcsolatban vagyunk a legtöbb környékbeli családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal. A családsegítők jó munkakapcsolatot alakítottak ki a településeken működő Önkormányzatokkal, Gyámhivatallal, háziórvossal, óvodával, iskolákkal, a védőnőkkel, Rendőrséggel, Polgárőrséggel, a Művelődési Házzal, könyvtárral, a Támogató Szolgálat segítőivel, valamint a Nyíradonyi Gyermekjóléti Központtal.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A legtöbb jelzés a közoktatási intézményekből érkezett. A jelzések zöme az igazolatlan mulasztások miatt érkezett, valamint emelkedő tendenciát mutat a magatartási és higiéniai problémák száma is.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy folyamatosan nő a hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett kiskorúak száma. Ez megköveteli a rendszeres kapcsolattartást a rendszer szereplői között. Éppen ezért rendkívül fontosak a gyermekvédelmi rendszer és ezen belül a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetésére szolgáló esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések és az éves gyermekvédelmi tanácskozás.

A fórumok lehetőséget kínálnak a problémák feltárására és a megoldási alternatívák megfogalmazására, de jó alkalmat jelentenek a kompetenciák tisztázására és a kompetenciahatárok felállítására is, segítve ezáltal a gyermekvédelmi szakemberek együttes, a gyermekek érdekét előtérbe helyező tevékenységét.

Fontos fóruma a jelzőrendszer működtetésének az éves gyermekvédelmi tanácskozás. Az éves szakmai tanácskozást minden év február 28-áig kell megszervezni. A tanácskozás célja a gyermekjóléti alapellátások áttekintése, az észlelő- és jelzőrendszer működésének éves értékelése, és adott esetben javaslatok megfogalmazása a működés javítására vagy megváltoztatására. A tanácskozás jó alkalom az egységes látásmód kialakítására, és a szemléletformálásra is.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	25	n.a.
2017	27	n.a.
2018	28	n.a.
2019	36	111
2020	60	133
2021	53	116

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy

a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők kedvezményes étkezésben, ingyen tankönyvben, évente két alkalommal egyszeri 6.500.- forint (hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek), illetve egyszeri 6.000 forint (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők) pénzbeli támogatásban részesültek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	570
2017	542
2018	540
2019	490
2020	485
2021	491

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Rendkívüli települési támogatást a gyermek bármelyik szülője igényelheti az arra alkalmas nyomtatványon a helyi önkormányzatnál.

Az árvaellátás, mint támogatás (amit a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság állapít meg) is megfigyelhető településünkön.

4.1.3. számú táblázat – Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	16	16	32
2017	15	15	30
2018	16	17	33
2019	13	16	29
2020	11	16	27
2021	12	13	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodások és ugyancsak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskola 1-8. osztályos tanulói ingyen étkeznek. 2015. szeptember 1-től az óvodában a szülők önkéntes nyilatkozata alapján is ingyenes étkezésben részesülhetnek a gyermekek, így az Óvodában valamennyi óvodás gyerek ingyen étkezik.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben részvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben részvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1- 13. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	105	273	4	273	0	505
2017	101	244	3	244	0	515
2018	107	228	3	228	0	488
2019	108	209	4	209	0	441
2020	106	232	5	232	0	437
2021	115	228	2	228	0	451

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
Bagamér településen nincs nem magyar állampolgárságú gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Bagamér településen nincs tudomásunk ilyenről.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregált teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetéről adatok nem ismeretesek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátást a településen két védőnő látja el, átlagosan egy védőnőre 65 gyerek jut. A védőnők közel 90 éve kulcsszerepet töltenek be a nő-, anya-, csecsemő-, gyermek-, ifjú- és családvédelemben. A védőnői munka érték közvetítő, egyre inkább a partneri viszonyra épülő segítő tevékenység. A védőnő családgondozási munkája végzésekor gyakran találkozik a családok pszichés és szociális egyensúlyának megbomlásával. Feladataik a közvetlen és közvetett célcsoport körében:

- **nővédelem**, ezen belül is kiemelt feladat a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, valamint a szűrővizsgálatokon való részvétel szorgalmazása, különös tekintettel a méhnyakrák és az emlőrák szűrésére.
- várandós anyák gondozása, mely folyamat a várandós kiskönyv kiállításával vesz kezdetét, és sokrétű egészségügyi, dokumentációs, szociális, felvilágosító tevékenységet takar (egészen a gyermekágyas időszak végéig), melyet külön rendelet szabályoz. A kismamákkal általában jól működik a közös munka, a kapott tanácsokat nagyrészt betartják, kötelező vizsgálatokra, vérvételekre eljutnak. Nagy problémát jelent a dohányzó várandósok magas aránya, az ezzel kapcsolatos veszélyektől nem tartanak a folyamatos felvilágosítás ellenére sem.
- **0-7 éves korú gyermekek gondozása:** A gyermekek gondozása során fő feladatuk a testi, szellemi, érzelmi fejlődésük nyomon követése. A tanácsadóban, a családok otthonában tanácsokkal segítik a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, táplálási, gondozási tanácsokkal látják el a szülőket.

Fontos feladatuk a kötelező védőoltások szervezése és dokumentálása. Örvendetes, hogy olyan védőoltási elmaradásuk nem volt az elmúlt időszakban, melynek a szülő hanyag megatartása lett volna az oka.

Kötelező státuszvizsgálatokat végeznek a gyermekeknél, melyet a gyermek egészségügyi kiskönyvben, és a védőnői dokumentációban rögzítenek. Eltérő fejlődés, vagy egészségkárosodás gyanúja esetén háziorvoshoz, vagy szakrendelőbe irányítják őket.

A szakrendelésre irányított gyermekek további kezelését- gondozását nyomon követhetik.

Az a tapasztalatuk, hogy szülők a tőlük kapott tanácsokat nagyrészt megfogadják.

Anyagi jellegű problémák miatt előfordulhat, hogy késve jutnak el egy-egy szakrendelésre, vagy később váltják ki a felírt gyógyszereket. Szülői nemtörődömségből adódó elhanyagolás szerencsére ritkán fordul elő.

Napi kapcsolatban vannak a családgondozókkal. Probléma esetén gyors a jelzés-visszajelzés, és közösen keresik a megoldást. Gyakran történnek közös családlátogatások.

- **Iskola egészségügyi munka:** Az oktatási intézményben tanulók védőnői ellátása külön jogszabály szerint történik.

Tisztaság vizsgálat (fejtetvesség szűrése) negyedévente történik kötelezően, ezen felül, ha a pedagógus jelzi felénk, hogy fejtetvességet észlel az adott csoportban, soron kívül szűrjük az érintetteket. Szűrővizsgálatok minden páros évfolyamon történnek a tanév során, mely magában foglalja a következőket: testtömeg mérés, magasság mérés, vérnyomásmérés, Látásélesség vizsgálata, vizsgálata, színlátás vizsgálata a 6. évfolyamon mozgásszervek vizsgálata. Az osztályvizsgálatok része az orvosi vizsgálat szervezése is. A vizsgálatok dokumentálása, a kiszűrt tanulók követése is feladataik közé tartozik.

Védőoltások: az iskolai kampányoltások 6. és 7. évfolyamon történnek. Ősszel és tavasszal kell az oltásokat szervezni, lebonyolítani, dokumentálni, illetve jelentést készíteni a Tisztiorvosi Szolgálat felé. A kampányoltások megszervezése gördülékenyen szokott zajlani hála az iskolával való jó kapcsolatnak. A megbeszélte időpontokba elkísérik az osztályfőnökök a gyerekeket, és segítséget nyújtanak a jelenlétükkel a lebonyolításban.

Egészségnevelési órákat is szoktak tartani igény szerint az iskolában osztályfőnöki óra keretében. Minden tanévben beszélgetnek például a 6. osztályos tanulókkal a serdülőkori változásokról.

- **Védőnői munka az óvodában:** Az iskolához hasonlóan az óvodában is zajlik negyedéves tetvességi szűrés. Védőoltás és szűrővizsgálat az óvodás korosztály számára nem intézményi keretek között történik, hanem tanácsadáson, ahová a szülővel érkezik a gyermek. A tavaszi időszakban hallásvizsgálatot szoktak végezni az 5-6 éves gyerekek körében az óvodában, hiszen a tiszta beszéd alapja a jó hallás, ami majd az olvasás tanulásához is elengedhetetlen lesz.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	126	63
2017	2	122	61
2018	2	107	54
2019	2	83	42
2020	2	87	44
2021	2	92	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen önálló gyermekorvosi ellátás nem biztosított, az a felnőtt házi orvosi ellátás keretein belül valósul meg.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.
2017	1	0	0	0	n.a.
2018	1	0	0	0	n.a.
2019	1	0	0	0	n.a.
2020	1	0	0	0	n.a.
2021	1	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Ezzel a témával kapcsolatosan adatok a 4.1. a) pontban találhatóak.

Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások nincsenek a településen.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Településen bölcsődei ellátás nincs.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Ez a kérdés a 4.1. a) és b) pontjában került kifejtésre.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogató segítséget nyújt, ám a településen pl. nincs hajléktalan szálló, melegedő. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival való szakmai együttműködés a krízishelyzetek megoldásának egyik elengedhetetlen feltétele. A gyermeket nevelő családoknál a kialakult krízishelyzetet – ami főként anyagi helyzet miatt van – igyekszik a település a családsegítő bevonásával közösen megoldani. A covid okozta gazdasági válság magával hozza hogy egyre több család kerül nehéz anyagi helyzetbe, fokozatosan nő azok száma, akik segítségre szorulnak, amit azonban csak lokalizálni tudunk, véglegesen megoldani a rendelkezésre álló forrásokból nem lehet.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Iskolában a mindennapos testnevelés megvalósult, a fiúk elsősorban fociznak, lányok kézilabdáznak, valamint lehetőség szerint, idényszerűen a Létavértesi uszodában úszás-oktatásra is sor kerül. A tanulók Körzeti diákolimpián, versenyeken és különböző megmérettetéseken vesznek részt. Nagyon nagy népszerűségnek örvend a táncoktatás is. Jellemzően a településen működő gyermekekkel foglalkozó intézmények (iskola, óvoda) biztosítják a gyermekek számára egész évben a programokat. Nagy segítség a településen kialakított játszótér, mely biztonságos kikapcsolódási lehetőséget nyújt a családoknak.

- i)* gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Ez a kérdés a 4.1. d) pontban kifejtésre került.

- j)* eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Eltérő kultúrájú gyermekcsoport nincs a településünkön. A hátrányos és nem hátrányos gyermekeket nem különböztetik meg kimondottan nekik szóló programok keretében.

- k)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés nem történt. Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

- l)* előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A hátrányos helyzetben lévő gyerekek részt vehetnek a nyári gyermekétkeztetésben, továbbá a tanítási napokon ingyenesen étkezhetnek. A feltétele, hogy gyermekvédelmi kedvezményben részesüljön az érintett gyermek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a)* a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésének elősegítése érdekében egyénre szabott fejlesztési tervet készít az óvoda, mely irányt mutat a neveléshez, különös tekintettel a játék fejlesztő hatásának alkalmazásával, a szociális hátrányok leküzdése érdekében, az esélyegyenlőség megteremtésére.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	103	92	89,32
2017	102	91	89,22
2018	113	104	92,04
2019	109	26	23,85
2020	107	28	26,17
2021	117	37	31,62

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	278	89,39
2017	n.a.	247	86,97
2018	n.a.	224	86,82
2019	n.a.	44	17,81
2020	n.a.	50	19,08
2021	n.a.	46	17,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	75	482
2017	116	383
2018	120	391
2019	139	342
2020	131	354
2021	140	346

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az egyéni fejlődési sajátosságokra épülő képesség fejlesztéséhez együtt kell működni a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógusokkal, a terapeutákkal és a fejlesztőpedagógusokkal.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	0	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	125	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	23	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	10	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	7	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	102	5	125	2	103	0	0	21
2017	94	5	125	2	102	0	0	20
2018	104	5	125	2	113	0	0	23
2019	107	5	125	2	109	0	0	22
2020	107	5	125	2	107	0	0	21
2021	116	5	125	2	117	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	16	2	19,44	3,86
2017	0	16	2	17,75	4,23
2018	0	15	2	17,20	2,33
2019	0	15	2	16,47	1,21
2020	0	15	2	17,47	4,20
2021	0	15	2	17,13	5,45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	44
2017	36
2018	33
2019	38
2020	29
2021	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésre sem az iskolában, sem az óvodában nem kerül sor. Az óvoda, iskola a Roma Nemzetiségű Önkormányzattal együttműködik. Az óvodában minden gyerek (a szülők előzetes hozzájárulásával) etnikai programban vesz részt.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen mindössze egy óvoda és egy általános iskola működik, ebből kifolyólag nincs összehasonlítási alapja a tanulók iskolai eredményességének.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A településen a közoktatáson belül nem valósul meg pozitív diszkrimináció.

Óvoda: Az óvodapedagógusok a gyermekvédelmi eseteket, problémákat rendszeresen kerekasztal megbeszéléseken és esetmegbeszéléseken tárgyalják meg és a probléma jellegének megfelelő intézkedéseket hoznak, jelzéssel élnek a jelzőrendszer felé. Az óvoda jellegéből adódóan a szülőkkel napi kapcsolatban áll, így lehetőség van arra, hogy a problémahelyzeteket segítő megbeszélésekkel a lehető legkorábban orvosolni tudják.

Általános Iskola: Bagaméri Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a KLIK Debreceni Tankerületének Intézményeként működik. Az intézmény alapfeladata mellett ellátja a sajátos nevelési igényű tanulók, a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelését is.

Az egész életen át tartó tanulóhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítását a Bagaméri Községi Könyvtár tanulást segítő infrastrukturális fejlesztésével kívánja Önkormányzatunk lehetővé tenni. A Bagamér Községi Könyvtár 1952. óta működik, igény szerint csoportos könyvtárbemutatókat, könyvtárhasználati foglalkozásokat tart óvodai és iskolai csoportoknak.

A könyvtár szolgáltatásai:

- Kölcsönzés
- Olvasóterem használata helyben
- Tájékoztatás, irodalomkutatás
- Könyvtárközi kölcsönzés
- Fénymásolás, szkennelés, nyomtatás
- Internet használat
- Foglalkozások tartása

2017. január 1-től lehetőség nyílt a hangos könyv kölcsönzésre is. A könyvtár küldetésének számít a település hátrányos helyzetén saját eszközeivel javítani úgy, hogy az olvasás szeretetét közvetítve, annak népszerűsítését szolgáló programokat és fejlesztéseket valósítson meg. Ennek érdekében szükséges a technológiai háttér fejlesztése, korszerű, tanulási célokra megfelelő helyiség megteremtése, az elektronikus szolgáltatások kialakítása, fejlesztése, a könyvtári rendszer oktatáshoz való viszonyának erősítése, a formális oktatáson kívüli képzés és tanulás elterjesztése

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- gyermekjóléti és szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szüneti étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	161	529
2017	0	0	155	495
2018	0	0	130	520
2019	0	0	136	445
2020	0	0	136	452
2021	0	0	121	447

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
óvodáskor alatti gyermekek és szüleik számára nincsenek közös programok, a gyerekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások nem elérhetőek	Biztos Kezdet Gyerekház jellegű ellátás
a nem formális és informális tanulási formák alacsony kihasználtsága, korszerű, tanulási célokra megfelelő helyiség hiánya	a formális oktatáson kívüli képzés és tanulás elterjesztése, technológiai háttér, elektronikus szolgáltatások fejlesztése, Közművelődési Intézmény felújítása, átalakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Bagamér Nagyközség az Észak-alföldi Régióban elhelyezkedő olyan települések közé tartozik, ahol jelentős számú a munkanélküliség. A magas munkanélküliség és a fiatal munkanélküli lakosság szám nemcsak Bagamér problémája, hanem az egész Észak-alföldi Régióra jellemző probléma, ezért szükség van egy innovatív, újszerű foglalkoztatási program kidolgozására, mely a későbbiekben hosszú távon életképes és fenntartható tud maradni, illetve lehetőség nyílik a fejlesztés adaptálására is.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	21,32	18,26	19,79%
2017	19,63	18,49	19,06%
2018	18,12	19,21	18,67%
2019	11,15	20,02	15,59%
2020	5,8	8,36	7,08%
2021	14,86	18,84	16,85%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	59,65	46,86
2017	64,48	47,69
2018	77,33	52,61
2019	72,52	66,32
2020	60,5	59,72
2021	79,43	56,25

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	347	57
2017	335	57
2018	322	41
2019	262	44
2020	119	21
2021	282	28

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen és vonzáskörzetében kifejezetten nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételéről tudomásunk nincs. A helyi intézmények, munkaügyi központ, civil szervezetek által szervezett képzésekben, pályázati programokban építenek a nők jelenlétére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségű nők a helyi műanyaggyárban, a vonzáskörzetben húsfeldolgozó és zöldségfeldolgozó üzemekben, valamint a mezőgazdaság területén idényszerűen juthatnak munkához. A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	126	63
2017	2	122	61
2018	2	107	54
2019	2	83	42
2020	2	87	44
2021	2	92	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen bölcsődei ellátás nincs.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői ellátás két körzetben valósul meg, mely a település területi felosztását jelenti. A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válsághelyzetét. A kismamákkal általában jól működik a közös munka, a kapott tanácsokat nagyrészt betartják, kötelező vizsgálatokon részt vesznek. Nagy problémát jelent a dohányzó várandósok magas aránya. A védőnők kiemelt feladata a nővédelmi gondozás, ezen belül is a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás (a nem kívánt terhességek megelőzése, a fogamzásgátló módszerek megismertetése).

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. A településünkön nincs anyaothton, családok átmeneti otthona. Legközelebbi igénybe vehető anyaothton és családok átmeneti otthona Debrecenben van, de elhelyezést befolyásolja a rendelkezésre álló férőhelyek száma. A Bagaméri Szociális Alapszolgáltatási Központ tud segítséget nyújtani családsegítés keretében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva nem szabad elfelejteni, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A településen többségében alacsony iskolai végzettségűek, gyermeknevelési gondokkal küszködők élnek. A közéletben az iskolázott értelmiségiek vesznek részt, továbbítják a nők problémáit az illetékes szerv felé.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk. Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek e problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Munkanélküliség – továbbképzés, munkaügyi központ irányítása alatt, helyi képzési programok megvalósítása. Szinte létfontosságúvá vált mindennapi életünkben a számítógép felhasználói szintű kezelése és az internethasználat, az ügyintézés, a munkahely keresés megkönnyítésére mindenkinek szüksége van informatikai ismeretekre. Egyre több háztartás rendelkezik internettel, de ez még nem jelent megfelelő ismereteket – pl. excel táblázatkészítés – hiszen sokan csak a különböző közösségi oldalak elérését és használatát ismerik.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettség, képesítés hiánya	Képzések, tanfolyamok szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Bagamér Nagyközség Önkormányzat Szociális alapellátás keretében házi gondozást, segítségnyújtást ad térítésmentesen, illetve étkeztetést biztosít kedvezményesen.

A **Bagaméri Református Szeretetotthon** tartós bentlakásos elhelyezés keretein belül teljes körű ellátást, ápolást, gondozást nyújt idős lakói számára. Az intézmény két telephelyén működik, férfi és női lakók egyaránt beköltözhetnek az otthonba, házaspárok elhelyezésére is lehetőséget biztosítanak. Az intézmény jó felszereltségű, az épület külső és belső kialakítása egyaránt esztétikus, korszerű és akadálymentes. Az otthon gondozott belső udvarral és kerttel rendelkezik. Támogatói Szolgálat működik, amely biztosítja a rászorultak részére, hogy egészségügyi intézményekbe, kulturális rendezvényekre eljussanak.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	338	538	62,83%
2017	339	520	65,19%
2018	347	529	65,60%
2019	351	507	69,23%
2020	341	476	71,64%
2021	340	481	70,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	207	303	510
2017	197	291	488
2018	192	288	480
2019	182	288	470
2020	175	277	452
2021	174	268	442

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	9	0	121	153	3	60	n.a.
2017	8	0	113	146	4	59	8
2018	8	0	115	158	1	50	9
2019	8	0	115	162	0	52	7
2020	8	0	112	158	1	48	5
2021	8	0	107	160	3	41	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egyre több olyan háztartás van, amelyben idős személyek (is), de főleg, amelyekben csak idős emberek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egyszemélyes háztartást tartson fenn. A statisztikai adatok alapján az utóbbi években erősödni látszik az a tendencia, hogy az idős emberek ameddig csak el tudják látni magukat, még a megözvegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. Ennek ellenére a családi kapcsolatoknak nagy jelentősége van az idős emberek életében. A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek.

Bagamér Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 14/2022.(XI.07.) számú rendeletében úgy döntött, hogy a településen bejelentett lakóhellyel rendelkező vagy életvitelszerűen Bagamérban élő, tárgyévben 62.életévét betöltött nyugdíjas korú lakosok részére évente egy alkalommal 5.000 Ft összegű támogatást nyújt.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nem állnak rendelkezésre adatok

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	347	335	322	262	119	282
41-45 év (TS 042)	Fő	50	43	45	25	11	30
	%	14,41%	12,84%	13,98%	9,54%	9,24%	10,64%
46-50 év (TS 043)	Fő	48	43	46	32	11	34
	%	13,83%	12,84%	14,29%	12,21%	9,24%	12,06%
51-55 év (TS 044)	Fő	31	34	39	26	13	28
	%	8,93%	10,15%	12,11%	9,92%	10,92%	9,93%
56-60 év (TS 045)	Fő	28	29	25	28	11	19
	%	8,07%	8,66%	7,76%	10,69%	9,24%	6,74%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	16	16	17	14	25
	%	2,31%	4,78%	4,97%	6,49%	11,76%	8,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A törvényi rendelkezések alapján 2013. július 1. után a nyugdíjas személy foglalkoztatásának lehetősége alacsonyabb, mivel a munkában álló és egyben nyugellátásban is részesülő személynek választania kell munkája és nyugellátása között.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetés nem valósul meg a foglalkoztatás terén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A Támogató Szolgálat segítségével a helyi és a környező települések (Létavértes, Vámospércs, Debrecen) egészségügyi intézményei, illetve egyéb szolgáltatások az idősek számára is elérhetők.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	338	0	40	111
2017	339	0	41	115
2018	347	0	38	111
2019	351	0	36	108
2020	341	0	36	112
2021	340	0	36	107

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Évek óta karácsony előtt néhány nappal megrendezésre kerül az „Idősbarát karácsony”. Az önkormányzat dolgozói a képviselő-testület tagjai személyesen keresik fel és nyújtanak át meghívót a 60 év felettiak részére. A közös ünneplésre a Művelődési Házban kerül sor, ahol az óvodás gyerekek színvonalas műsort adnak elő, majd ezt követi a vacsora, kötetlen beszélgetés. Számunkra fontos, hogy minden idős részt vehessen ezen a programon, ezért „háztól-házig” szállítunk mindenkit busszal.

c) idősök informatikai jártassága;
Ezen területen felmérésre nem került sor.

d) a generációk közötti programok.

A településünkön megrendezésre kerülő rendezvények minden korosztály számára kerülnek szervezésre, a programok kialakításánál a különböző korosztályok igényeit is figyelembe vesszük. A Falunapi rendezvényeken alkalom nyílik idősnek és fiatalnak együtt szórakozni. Az idősök részére szervezett programokon rendszeresen nyújtanak színvonalas műsort a helyi fiatalok (iskola, óvoda), mely események szintén a különböző generációk közeledését segítik. A helyi nyugdíjasok rendszeresen részt vesznek a fiataloknak szervezett programokon is, süteményt készítenek, segédkeznek a rendezvények lebonyolításában.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Szórakoztató programok szervezése helyben biztosított. (idősbarát karácsony, óvodás-iskolás gyerekek előadásai)

A község életében jelen lévő egyházak (görög katolikus, református) vasárnaponként istentiszteletet tartanak, elsősorban az idősebb korosztály részvétele mellett.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jelentős az idősek körében az alacsony jövedelemmel rendelkezők száma	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatásokról
Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésünkre.

Az egészségügyi alapszolgáltatás által szolgáltatott adatokat tudjuk felhasználni, valamint a fogyatékossgai támogatás alapján lehet következtetéseket levonni.

A községben élő fogyatékos személyekre jellemző, hogy néhányan veleszületetten fogyatékosok, azonban jelentős azok száma, akik betegség következtében váltak fogyatékossg. A betegség következtében kialakult fogyatékossg jellemzője az agyi katasztrófák utáni mozgásrendszeri-, a cukorbetegség szövődményeként kialakuló látás fogyatékossg, illetve az érbetegség miatt kialakuló mozgáskorlátozottság.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	53	58	111
2017	52	53	105
2018	46	47	93
2019	40	45	85
2020	37	45	82
2021	37	43	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti. Településünkön sajnos nem jellemző az integrált és a védett foglalkoztatás.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Kimondottan fogyatékkal élők számára nincs munkavállalást segítő lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Bagamér településén nem jellemző problémáról van szó, jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Az önkormányzat az intézményein (Támogató Szolgálat, házi segítségnyújtás) keresztül segítséget nyújt a lakókörnyezetükben élő fogyatékos személyek részére önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Az alapszolgáltatások teljes körű megvalósításával, az ellátások működtetésével jelentősen hozzájárulunk ahhoz, hogy a rászoruló személyek, illetve családtagjaik mindennapi járulékokat életvitelükhöz segítséget kapjanak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Állami (központi) ellátásokban részesülnek. (Pl: ápolási díjat igényelhetnek a Járási Hivatalokon keresztül). Többletellátásként különböző mozgáskorlátozottsági támogatásokat igényelhetnek az Országos Mozgáskorlátozottak Szövetségétől.

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A támogató szolgálat által használt gépjármű alkalmas a fogyatékkal élő lakosok szállítására is, így a számukra is elérhetővé válnak ezen szolgáltatások.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie. Bagamér település ezen törvényi kötelezettségeknek maximálisan megfelel. Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybevételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni – legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben -, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni. A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan- halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A Művelődési Ház épületében működik a Községi Könyvtár, ahol internet-használati lehetőség is kínálkozik. A település is részese lesz a digitális átállási programnak, melynek keretén belül az arra rászorulóknak kedvezményesen juthatnak a digitális adás fogadására alkalmas eszközökhöz.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Bagamér településen nem minden munkahelyen megoldott az akadálymentesítés.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A járdák, parkok a településen túlnyomó részén akadálymentesítettek.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézményével nem rendelkezünk, de a Támogató Szolgálat betegszállító autó segítségével megkönnyíti a közlekedést.

Közlekedéssel kapcsolatos törvényi szabályozás is arra irányul, hogy a közlekedési eszközök, utasforgalmi létesítmények, illetőleg az ezekhez tartozó jelző és tájékoztató berendezések a különféle fogyatékossgal élő személyek által biztonságosan használhatóak legyenek. A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítése, önrendelkezési jogának biztosítása, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosításával.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen nincs hátránykompenzáló juttatás, szolgáltatás.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen szervezett programok a fogyatékossgal élők számára is elérhetők, külön számukra szervezett program nincs. A helyi kultúrház akadálymentesített, így a kerekesszékekkel érkezők is részt tudnak venni az itt tartott rendezvényeken.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település akadálymentesítése nem teljesen megoldott a településen, de ezt folyamatosan lehetőségeinkhez mérten fejlesztjük.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen nem mindenhol megoldott az akadálymentesítés	Akadálymentesítés megoldása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a bel-és külterületi utak állapota nem mindenhol megfelelő	A bel-és külterületi utak minőségének javítása
A település nem rendelkezik Szabadidőparkkal	Szabadidőpark megvalósítása
A település kijelölt gyalogos-átkelőhellyel nem rendelkezik	Kijelölt gyalogos-átkelőhely kiépítése
A település közösségi házzal nem rendelkezik	Közösségi ház kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek, egyházi szervezetek együttműködése zavartalan. Önszerveződő közösségek: Bagaméri Hagyományörző Kör. Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Bagamér Nagyközség Önkormányzata törekszik jó partnerségi kapcsolat kialakítására a településen működő nemzetiségi önkormányzattal, egyházi és civil szektorral. A helyi programok szervezésében együttműködnek a fent említett szereplők. Kiemelt figyelmet érdemel a településen minden évben megrendezésre kerülő Idősbarát Karácsony, melyet az önkormányzat rendez és az egyház által működtetett szeretetotthonnal közvetlen kapcsolatot tart az idősek rendezvényre szállítása érdekében. A cél, hogy minél több időskorú vegyen részt a rendezvényen.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Bagamér tagja a Derecske-Létavértes Kistérség Többcélú Kistérségi Társulásának, melynek keretében számos pályázatot nyert a település, többek között a közfoglalkoztatás egy része is ezen társulás közreműködésével valósul meg.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Bagamér településen megválasztott nemzetiségi önkormányzat törekszik a mélyszegénységben élők felzárkóztatására az erre irányuló pályázati lehetőségek kiaknázására.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil szervezetek célja, a hagyományőrzés, a lakosság különböző szolgáltatásokkal való ellátása. A szomszédos határon túli településekkel való kapcsolatok ápolása.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

Bagamér Nagyközség Önkormányzata számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a település érdekeit figyelembevevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP sablon munkaanyag elkészítése, illetve a következtetések levonásának áttekintése közösen.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település honlapján (www.bagamer.hu) tájékoztatást adunk és észrevételei lehetőséget biztosítunk. A Polgármesteri Hivatal hirdető tábláján a programot az érdeklődők megtekinthetik, véleményezhetik.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nem rendelkezünk az élethelyzetükkel kapcsolatosan pontos, részletes adatokkal	- adatgyűjtés a leginkább fejlesztésre szoruló területek meghatározására
Gyermekek	A szülők általi negatív minta átörökítése	Stabil, példamutató szülői magatartás elsajátítása.
Idősek	az egyedül élők elmagányosodása	az érintett réteg közösségi életbe történő bevonása, aktivitást és közösségi szerepvállalást megőrző, programok szervezése
Nők	Családbarát munkahelyek hiánya	A nőket rugalmas munkarendben foglalkoztató munkahelyek kialakítása
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatok hiány	Adatgyűjtő munkacsoport folyamatos működtetése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A településen a bel-és külterületi utak állapota nem mindenhol megfelelő	A bel-és külterületi utak minőségének javítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település nem rendelkezik Szabadidőparkkal	Szabadidőpark megvalósítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település kijelölt gyalogos-átkelőhellyel nem rendelkezik	Kijelölt gyalogos-átkelőhely kiépítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település közösségi házzal nem rendelkezik	Közösségi ház kialakítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nem élnek mélyszegénységben, esélyegyenlőségük megvalósul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak a helyzetük javítására.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, oktatását, veszélyeztetettségük megelőzést.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek védőhálójának összehangolására, a támogatásuk megoldására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermeket vállaló anyák terheinek csökkentésének támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviselőire, akadálymentes környezetük biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

Romák és/vagy mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők élethelyzetével kapcsolatos adatgyűjtés
B	Feltárt probléma megnevezése	Alapvető információk hiánya miatt a leginkább fejlesztésre szoruló terület
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az adatbázis megalkotása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felmérés, kérdőív készítése, helyzetértékelés, problémák feltárása
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. 01.20.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elkészült kérdőív
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A felmérések készítéséhez szükséges eszközöket Bagamér Nagyközség Önkormányzata biztosítja
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az adatbázis folyamatos karbantartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Szocializációs hiányok megszüntetése
B	Feltárt probléma megnevezése	A szülők általi negatív minta átörökítése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Stabil, példamutató szülői magatartás elsajátítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Korai fejlesztés, korrigáló beavatkozások, szociális és életviteli problémák megoldása
G	Az intézkedés felelőse	Feladat lebonyolítására kijelölt szakmacsoport
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. 04.20.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Probléma feltárás jegyzéke
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az elsajátítás folyamatos ellenőrzése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az idők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése, az érintett területek bevonásával
B	Feltárt probléma megnevezése	Egyedül élők elmagányosodása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elmagányosodás elkerülése érdekében az érintett réteg közösségi életbe történő bevonása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közösségi napok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata, Bagaméri Könyvtár és Művelődési Ház, Civil szervezetek, Bagaméri Hagyományőrző Egyesület
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. 12.21.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szervezésről készült feljegyzés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Közösségi napokról dokumentumok készítése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A nők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	A nőket rugalmas munkarendben foglalkoztató munkahelyek kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Családbarát munkahelyek hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minél több családbarát munkahely kialakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyi vállalkozások, munkáltatók szemléletformálása, együttműködése a család és a munka összeegyeztethetőségének érdekében; - a magánélet és a munka összehangolását segítő támogatást nyújtó szolgáltatások
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata, Helyi vállalkozások
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. 01.20.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Készített feljegyzések
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Munkahelyekkel való folyamatos kapcsolattartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Adatok gyűjtése fogyatékkal élő személyekről
B	Feltárt probléma megnevezése	Fogyatékkal élőkre vonatkozóan adatok hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Számszerű adatok a településen fogyatékkal élő személyekről
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2023. 11.22.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Összesített adatok jegyzéke
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az adatok folyamatos vezetése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A településen a bel-és külterületi utak megfelelővé tétele

A	Intézkedés címe:	A településen a bel-és külterületi utak állapotának megfelelővé tétele
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen a bel-és külterületi utak állapota nem mindenhol megfelelő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Megfelelő bel- és külterületi utak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A bel-és külterületi utak minőségének javítása
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. 12.20.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Nem megfelelő bel- és külterületi utakról készített nyilvántartás
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A nyilvántartás folyamatos vezetése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Szabadidőpark létesítése

A	Intézkedés címe:	Szabadidőpark létesítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A település nem rendelkezik Szabadidőparkkal
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szabadidőpark megvalósítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatok figyelése a szabadidőpark megvalósításához.
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 01.10.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szabadidőpark sikeres megvalósítása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szabadidőpark folyamatos karbantartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Kijelölt gyalogos-átkelőhely megvalósítása

A	Intézkedés címe:	Kijelölt gyalogos-átkelőhely megvalósítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A település kijelölt gyalogos-átkelőhellyel nem rendelkezik
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyalogos-átkelőhely biztosítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kijelölt gyalogos-átkelőhely kiépítése
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 01.10.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kijelölt gyalogos-átkelőhely sikeres megvalósítása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A kijelölt-gyalogos átkelőhely karbantartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Közösségi ház létrehozása

A	Intézkedés címe:	Közösségi ház létrehozása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A település közösségi házzal nem rendelkezik
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Működőképes közösségi ház.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közösségi ház kialakítása
G	Az intézkedés felelőse	Bagamér Nagyközség Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. 01.10.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Folyamatos igényfelmérés.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Programok szervezése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	A településen a bel- és külterületi utak állapotának megfelelővé tétele	A településen a bel- és külterületi utak állapota nem mindenhol megfelelő	Megfelelő bel- és külterületi utak	Nem releváns	Nem releváns	A bel- és külterületi utak minőségének javítása	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	2027. 12. 20. (hétfő)	Nem megfelelő bel- és külterületi utakról készített nyilvántartás	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	A nyilvántartás folyamatos vezetése.	Nem releváns
2	Szabadidőpark létesítése.	A település nem rendelkezik Szabadidőparkkal	Szabadidőpark megvalósítása.	Nem releváns	Nem releváns	Pályázatok figyelése a szabadidőpark megvalósításához.	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	2028. 01. 10. (hétfő)	Szabadidőpark sikeres megvalósítása	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	A szabadidőpark folyamatos karbantartása.	Nem releváns
3	Kijelölt gyalogos-átkelőhely megvalósítása.	A település kijelölt gyalogos-átkelőhellyel nem rendelkezik	Gyalogos-átkelőhely biztosítása.	Nem releváns	Nem releváns	Kijelölt gyalogos-átkelőhely kiépítése	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	2028. 01. 10. (hétfő)	Kijelölt gyalogos-átkelőhely sikeres megvalósítása.	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	A kijelölt gyalogos-átkelőhely karbantartása.	Nem releváns
4	Közösségi ház létrehozása.	A település közösségi házzal nem rendelkezik	Működőképes közösségi ház.	Nem releváns	Nem releváns	Közösségi ház kialakítása	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	2026. 01. 10. (szombat)	Folyamatos igényfelmérés.	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Programok szervezése.	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Romák és/vagy mélyszegénységben élők élethelyzetével kapcsolatos adatgyűjtés	Alapvető információk hiánya miatt a leginkább fejlesztésre szoruló terület	Az adatbázis megalkotása	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Település szerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció	Nem releváns	Felmérés, kérdőív készítése, helyzetértékelés, problémák feltárása	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	2024. 01. 20. (szombat)	Elkészült kérdőív	A felmérések készítéséhez szükséges eszközöket Bagamér Nagyközség Önkormányzata biztosítja	Az adatbázis folyamatos karbantartása.	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szocializációs	A szülők általi	Stabil,	Nem releváns	Nem releváns	Korai fejlesztés, korrigáló feladat	Feladat	2024. 02. 20.	Probléma feltárás	Pályázati	Az elsajátítás	Nem releváns

	hiányok megszüntetése	negatív mintátörökítése.	példamutató szülői magatartás elsajátítása			beavatkozások, szociális és életviteli problémák megoldása	lebonyolítására kijelölt szakmacsoport	(kedd)	jegyzéke	pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	folyamatos ellenőrzése.	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nőket rugalmas munkarendben foglalkoztató munkahelyek kialakítása	Családbarát munkahelyek hiánya	Minél több családbarát munkahely kialakítása	Nem releváns	Nem releváns	Helyi vállalkozások, munkáltatók szemléletformálása, együttműködése a családdal és a munkavállalkozások összeegyeztethetőségének érdekében; - a magánélet és a munka összehangolását segítő támogatást nyújtó szolgáltatások	Bagamér Nagyközség Önkormányzata, Helyi vállalkozások	2025. 01. 20. (hétfő)	Készített feljegyzések	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Munkahelyekkel való folyamatos kapcsolattartás.	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Közösségi programok szervezése, az érintett területek bevonásával	Egyedül élők elmagányosodása	Az elmagányosodás elkerülése érdekében az érintett réteg közösségi életbe történő bevonása	Nem releváns	Nem releváns	Közösségi napok szervezése	Bagamér Nagyközség Önkormányzata, Bagaméri Könyvtár és Művelődési Ház, Civil szervezetek, Bagaméri Hagyományőrző Egyesület	2024. 12. 21. (szombat)	Szervezésről készült feljegyzés	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Közösségi napokról dokumentumok készítése.	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Adatok gyűjtése fogyatékkal élő személyekről	Fogyatékkal élőkön vonatkozóan adatok hiánya	Számszerű adatok a településen fogyatékkal élő személyekről	Nem releváns	Nem releváns	Adatgyűjtés	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	2023. 11. 22. (szerda)	Összesített adatok jegyzéke	Pályázati pénztámogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Az adatok folyamatos vezetése.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

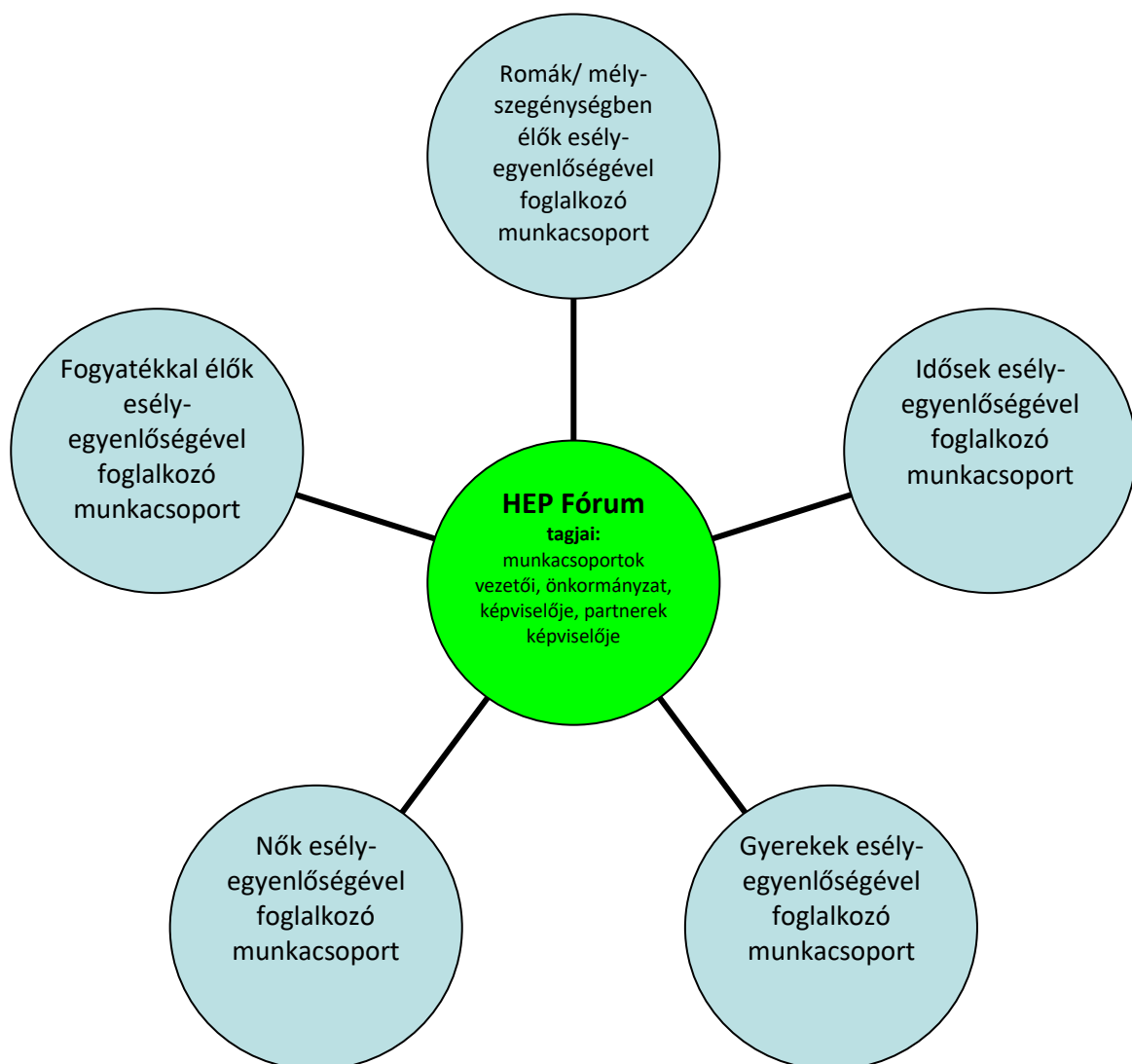
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bagamér Nagyközség Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Bagamér Nagyközség Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA